

**De rol van Buurtnormen en Identificatie met de Buurt bij de Bereidheid tot Deelname
aan een Ecodorp**

Dion Lorkeers

Studentnummer: s5154839

Afdeling Psychologie, Rijksuniversiteit Groningen

PSB3A-BT15: Bachelor These

Supervisor: dr. Fleur Goedkoop

Tweede beoordelaar: Alynda Kok, MSc

In samenwerking met: Sean Bouma, Femke Remmen en Ilse Arentsen

31 januari 2025

Een scriptie is een proeve van bekwaamheid voor studenten. De goedkeuring van de scriptie is het bewijs dat de student over voldoende onderzoeks- en rapportagevaardigheden beschikt om af te studeren, maar biedt geen garantie voor de kwaliteit van het onderzoek en de resultaten van het onderzoek als zodanig, en de scriptie is daarom niet per se geschikt als academische bron om naar te verwijzen. Als u meer wilt weten over het in deze scriptie besproken onderzoek en de daarop gebaseerde publicaties waarnaar u zou kunnen verwijzen, neem dan contact op met de genoemde begeleider.

The Role of Neighborhood Norms and Identification with the Neighborhood in the Willingness to Participate in an Ecovillage

Abstract

Climate change necessitates a transition to sustainable energy systems, such as participating in an ecovillage. However, little is known about what motivates people to participate in an ecovillage. This study examines the extent to which perceived injunctive neighborhood norms influence the willingness to participate in an ecovillage and whether this effect is stronger for individuals who identify more strongly with their neighborhood. To investigate this, a field study was conducted ($N = 179$) among residents of the Oosterparkwijk in Groningen, where students collected data door-to-door via an online survey in Qualtrics. The data were analysed using regression analyses. The results showed that perceived injunctive neighborhood norms are significantly and positively associated with the willingness to participate in an ecovillage. However, no moderating effect was found of neighborhood identification on the relationship between perceived injunctive neighborhood norms and willingness to participate. While a positive significant effect was found between neighborhood identification and willingness to participate. It can be concluded that injunctive norms and neighborhood identification are important predictors of willingness to participate. Theoretical and practical implications are discussed.

Keywords: ecovillages, willingness to participate, injunctive neighborhood norms, neighborhood identification

Samenvatting

Klimaatverandering vereist een transitie naar duurzame energiesystemen, zoals het deelnemen aan een ecodorp. Echter is er nog weinig bekend over wat maakt dat mensen deelnemen aan een ecodorp. In dit onderzoek wordt er onderzocht in hoeverre de ervaren injunctieve buurnormen de bereidheid tot deelname aan een ecodorp beïnvloeden en in hoeverre dit effect sterker is voor mensen die zich meer identificeren met de buurt. Om dit te onderzoeken is een veldstudie uitgevoerd ($N = 179$) onder bewoners van de Oosterparkwijk in Groningen, waarbij studenten deur-aan-deur data verzamelden via een online vragenlijst in Qualtrics. Aan de hand van regressieanalyses werd de data geanalyseerd. Hieruit is gebleken dat de ervaren injunctieve buurnorm significant positief samenhangt met de bereidheid om deel te nemen aan ecodorp. Echter is er geen modererend effect gevonden van de identificatie met de buurt op het effect van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid tot deelname. Terwijl er wel een positief significant effect gevonden is tussen de identificatie met de buurt en de bereidheid tot deelname. Er kan worden geconcludeerd dat de injunctieve normen en de identificatie met de buurt belangrijke voorspellers zijn voor het vertonen van milieuvriendelijk gedrag, zoals het deelnemen aan een ecodorp. Theoretische en praktische implicaties worden besproken.

Trefwoorden: ecodorpen, bereidheid tot deelname, injunctieve buurnormen, identificatie met de buurt

De rol van Buurtnormen en Identificatie met de Buurt bij de Bereidheid tot Deelname aan een Ecodorp

Klimaatverandering is in toenemende mate een probleem (Intergovernmental Panel on Climate Change Working Group I, 2021). Om deze wereldwijde klimaatverandering aan te pakken, is het belangrijk dat er wordt verduurzaamd (Intergovernmental Panel on Climate Change Working Group I, 2021). Concreter gesteld moet er worden overgeschakeld naar duurzame energiesystemen. Deze transitie omvat het integreren van hernieuwbare energie, het decentraliseren van energieopwekking en het transformeren van passieve consumenten in actieve energieburgers (Jans et al., forthcoming). Dit vereist een gedragsverandering van de burgers (Perlaviciute et al., 2021). Steeds meer burgers zetten zich actief in door lokale initiatieven op te zetten die bijdragen aan de duurzame energietransitie (GEN, z.d.). Een ecodorp is hier een voorbeeld van.

Het *Global Ecovillage Network* (GEN) omschrijft een ecodorp als “een doelbewuste, traditionele of stedelijke gemeenschap die bewust is ontworpen door middel van lokaal beheerde, participatieve processen in alle vier dimensies van duurzaamheid (sociaal, cultureel, ecologisch en economisch) om hun sociale en natuurlijke omgevingen te regenereren” (GEN, z.d.). Voorbeelden van activiteiten binnen ecodorpen zijn het (collectief) aanschaffen van zonnepanelen, betere woningisolatie, ecologisch bouwen, biologische landbouw, gemeenschappelijke besluitvorming, educatie, het lokaal produceren van duurzame energie, het aanmoedigen van energiebesparing thuis of zelfs het bereiken van energieneutraliteit van de gehele gemeenschap (GEN, z.d.; Goedkoop et al., 2022). In 2000 startte in Nederland de NL Vereniging Ecodorp met als doel een ecodorp in Nederland op te richten (GEN Nederland, z.d.). Inmiddels zijn er ongeveer twintig officiële ecodorpen in Nederland (GEN, z.d.).

Om de tot nu toe geringe impact van ecodorpen (in Nederland) te vergroten (Hong & Vicdan, 2016), is het belangrijk dat ecodorpen positief worden geëvalueerd door de bevolking (Goedkoop et al., 2022; Hong & Vicdan, 2016). Daarnaast is het van belang dat voldoende mensen betrokken raken bij een ecodorp of bereid zijn zich aan te sluiten, om een ecodorp succesvol te laten zijn (Goedkoop et al., 2022; Hong & Vicdan, 2016). Echter is er nog weinig bekend over wat maakt dat mensen deelnemen aan een ecodorp. Een mogelijke verklaring voor de bereidheid van mensen om deel te nemen aan een ecodorp is het effect van injunctieve normen. Onderzoek heeft namelijk aangetoond dat sociale normen, meer specifiek injunctieve normen, belangrijk zijn voor pro-milieu-intenties en -gedragingen (Allcott, 2011; Costa & Kahn, 2010; De Groot et al., 2021; De Groot & Schuitema, 2012; Keizer & Steg, 2014). Een vorm van dit milieuvriendelijke gedrag is het deelnemen aan een ecodorp (GEN, z.d.). De bereidheid om deel te nemen weerspiegelt een vroege fase in iemands besluitvormingsproces om in de toekomst wel of niet deel te nemen aan een initiatief (Goedkoop et al., 2022). Injunctieve normen spelen hierbij dus mogelijk een cruciale rol, omdat ze de beslissing kunnen beïnvloeden of iemand zich daadwerkelijk aansluit bij een ecodorp.

Injunctieve normen hebben mogelijk niet voor iedereen dezelfde werking. Om te begrijpen waarom niet iedereen normen even belangrijk vindt, kan de zelfcategorisatietheorie van Turner et al. (1987) worden gebruikt. Volgens de zelfcategorisatietheorie van Turner et al. (1987) hebben normen pas invloed wanneer individuen zichzelf zien als onderdeel van de groep. Iemands buurt kan een relevante sociale groep zijn om normen te ervaren (Goedkoop et al., 2022). Daarom wordt in dit onderzoek de identificatie met de buurt als eventuele moderator meegenomen. Er wordt namelijk gefocust in dit onderzoek in hoeverre inwoners uit de buurt de Oosterparkwijk bereid zijn om deel te nemen aan het ecodorp de Paradijsvogeltuin, dat gelegen is in hun buurt.

Hoewel er in de literatuur meermaals experimenteel onderzoek en literatuurstudies zijn uitgevoerd naar ecodorpen en eco-initiatieven (Goedkoop et al., 2023; Allcott, 2011; Costa & Kahn, 2010; De Groot & Schuitema, 2012; Dias et al., 2017; Perlaviciute et al., 2021), is er relatief weinig bekend over hoe dit zich manifesteert in de praktijk. Daarom richt dit onderzoek zich op een andere context, namelijk die van een veldstudie van een ecodorp en de omliggende buurtbewoners. Hierdoor kan er worden gekeken naar daadwerkelijke normen en daadwerkelijke identificatie met de buurt. Bovendien richt dit onderzoek zich op een ecodorp dat al vijf jaar bestaat, wat de kans groter maakt dat injunctieve normen daadwerkelijk gevormd zijn in de buurt. Dit maakt het mogelijk om het effect van deze normen op de bereidheid tot deelname grondiger te onderzoeken binnen deze specifieke context.

Ervaren Injunctieve Buurtnorm

Sociale normen kunnen worden onderverdeeld in twee soorten: descriptieve en injunctieve normen. Descriptieve normen geven de perceptie weer van hoe andere mensen daadwerkelijk handelen in een bepaalde situatie. Ze weerspiegelen het gedrag dat door de meerderheid wordt vertoond (Cialdini et al., 1990). Injunctieve normen geven de perceptie weer van wat mensen accepteren of horen te doen, ongeacht of mensen dit gedrag daadwerkelijk vertonen (Cialdini et al., 1990). In dit onderzoek wordt er gekeken naar de *ervaren injunctieve buurtnormen*, omdat onderzocht wordt of een inwoner uit de buurt denkt dat de inwoners uit de buurt het ecodorp en deelname aan het ecodorp goedkeuren. Daarnaast wordt gefocust op injunctieve normen, omdat uit onderzoek blijkt dat injunctieve normen mogelijk effectiever zijn dan descriptieve normen bij het bevorderen van milieuvriendelijk gedrag, vooral wanneer het gewenste milieuvriendelijke gedrag nog niet gebruikelijk is (Cialdini, 1990). Daarom wordt in dit onderzoek gefocust in hoeverre ervaren injunctieve buurtnormen invloed hebben op de bereidheid tot deelname aan een ecodorp.

De invloed van injunctieve normen op de bereidheid tot deelname kan mogelijk verklaard worden aan de hand van de Theory of Normative Conduct (Cialdini et al., 1990). Hieruit blijkt dat normen gedrag beïnvloeden wanneer ze op de voorgrond van iemands bewustzijn staan. Het is een sociale richtlijn die ervoor zorgt dat mensen zich conformeren aan deze richtlijn, omdat zij sociaal geaccepteerd willen worden en afwijzing willen vermijden. Wanneer een norm duidelijk wordt gemaakt in een bepaalde situatie, is de kans groter dat mensen zich aan die norm houden (Cialdini et al., 1990). Wanneer de injunctieve norm herhaaldelijk duidelijk wordt gemaakt in een bepaalde situatie, zou dit mogelijk het effect hebben dat de injunctieve buurtnorm wordt geïnternaliseerd (Turner, 1991). Dit is relevant, omdat dit iemand zou kunnen motiveren om deel te nemen aan een ecodorp. Daarnaast blijkt uit de SIT dat het gevoel van erbij horen cruciaal is voor individuen, omdat het hen helpt hun zelfwaardering en sociale status te versterken. Hierdoor zijn mensen gemotiveerd om de normen van de groep te accepteren en na te leven, omdat dit hen helpt verbondenheid en acceptatie binnen de groep te behouden (Tajfel & Turner, 1979). Ook de Theory of Planned Behavior (TPB) kan een mogelijke verklaring geven voor de invloed van injunctieve buurtnormen op de bereidheid om deel te nemen. De TPB stelt dat normen de intentie kunnen beïnvloeden om gedrag te vertonen dat sociaal goedgekeurd wordt. Wanneer een individu gelooft dat anderen verwachten dat het individu deelneemt aan een ecodorp, kan dit hun motivatie vergroten om deel te nemen aan een ecodorp (Azjen, 1991). Wanneer de buurt een ecodorp en deelname aan een ecodorp goedkeurt, zou er op basis van deze theorieën worden verwacht dat individuen eerder bereid zijn om deel te nemen aan een ecodorp, omdat ze bij de buurt willen horen en sociaal geaccepteerd willen worden.

Identificatie met de Buurt

In hoeverre een sterkere ervaren injunctieve buurtnorm ten aanzien van deelname aan een ecodorp leidt tot een toename in de bereidheid tot deelname aan een ecodorp, kan

afhangen van de mate waarin de buurt een relevante groep voor mensen is. Dit betreft in hoeverre iemand zich wel of niet identificeert met de buurt waarin hij of zij woont (Postmes, 2013), oftewel hoe verbonden iemand zich voelt met de buurt. Identificatie met de buurt zorgt ervoor dat mensen de waarden en doelen van de gemeenschap internaliseren (Goedkoop et al, 2022), wat impliceert dat wanneer iemand zich meer met de buurt identificeert, die persoon mogelijk ook de injunctieve buurtnorm gaat internaliseren (Jans, 2014).

Echter is het mogelijk dat de buurt niet voor iedereen een relevante sociale groep is. Daarom wordt er verwacht dat de mate van identificatie met de buurt een modererende rol speelt, waarbij het effect van de ervaren injunctieve buurtnormen op de bereidheid tot deelname sterker is voor individuen die zich meer identificeren met de buurt dan voor degenen die zich minder identificeren met de buurt. De zelfcategorisatietheorie van Turner et al. (1987) stelt dat sociale groepsnormen invloed hebben wanneer individuen zichzelf zien als onderdeel van de groep. Als er sprake is van identificatie met de buurt, zien zij zichzelf als lid van de buurtgemeenschap. Hierdoor zullen zij de normen van de buurt mogelijk relevanter vinden voor hun eigen gedrag, aangezien deze normen verbonden zijn met hun zelfbeeld of groepslidmaatschap (Turner et al., 1987). Hierdoor zullen zij zich ook eerder conformeren aan de normen van de buurt (Tajfel & Turner, 1979). De identificatie met de buurt beïnvloedt de mate waarin mensen uit de buurt de motivaties van hun buurt internaliseren en daardoor in lijn handelen met deze normen uit de buurt (Masson & Fritsche, 2014; Fielding & Hornsey, 2016; Fritsche et al., 2018). Mensen die zich sterker identificeren met hun buurt en daardoor een sterkere sociale identiteit in de buurt ontwikkelen, zullen de normen van de buurt ook sterker internaliseren (Turner, 1991). Het conformeren aan de buurtnormen versterkt hun verbondenheid en status binnen de buurt (Tajfel & Turner, 1979). Dus als mensen zich sterker identificeren met hun buurt, zijn zij meer geneigd om zich aan de ervaren injunctieve buurtnorm te houden. Meer specifiek, als mensen denken dat hun buurt het ecodorp goedkeurt

en hun deelname daarin goedkeuren, dan zijn zij eerder bereid om deel te nemen aan een ecodorp.

Samenvattend wordt er op basis van de bovenstaande literatuur een hoofdeffect verwacht tussen de ervaren injunctieve buurnormen en de bereidheid om deel te nemen aan een ecodorp. Dit leidt tot de volgende hypothese. H1: Ervaren injunctieve buurnormen hebben een positief effect op de bereidheid tot deelname aan een ecodorp. Daarnaast wordt er een modererend effect verwacht, namelijk dat de invloed van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid tot deelname afhangt van de mate waarin een individu zich identificeert met de buurt. Dit leidt tot de volgende hypothese. H2: De invloed van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid om deel te nemen aan een ecodorp is sterker voor mensen die zich sterker identificeren met de buurt.

Methode

Participanten

In dit onderzoek is in het veld gekeken naar de bereidheid van inwoners van de Oosterparkwijk om deel te nemen aan het ecodorp de Paradijsvogeltuin, dat in de wijk is gelegen. Er is gebruikgemaakt van G*Power om een poweranalyse te doen om de minimale steekproefgrootte vast te stellen voor een multiple lineaire regressie met drie predictoren, op een significantielevel van $\alpha = 0.05$ en een power van .80. Hieruit bleek dat er 119 deelnemers voor een gemiddeld effect ($f^2 = 0.15$) nodig waren¹. In totaal hebben 239 inwoners van de Oosterparkwijk aan de vragenlijst deelgenomen. Hiervan zijn 60 respondenten geëxcludeerd, omdat zij minderjarig waren of geen geïnformeerde toestemming hadden gegeven. Daarnaast zijn ook respondenten met missende waarden op een van de variabelen uit de steekproef gehaald. Dit leidt tot een uiteindelijke steekproef van 179 respondenten. Hiervan is 46.3%

¹ In de huidige steekproef is voldaan om een medium effect te vinden. Uit de poweranalyse bleek dat voor een klein effect ($f^2 = 0.02$) een steekproef van 863 deelnemers nodig is en voor een groot effect ($f^2 = 0.35$) is een steekproef van 54 deelnemers nodig.

man, 52% vrouw en 1.7% identificeert zich met een ander gender. Daarnaast betreft de gemiddelde leeftijd 43.2 jaar ($SD = 14.86$). Verder heeft 8.1% van de steekproef basis- of middelbaar onderwijs gevolgd, 13.9% een mbo-opleiding, 38.7% een hbo-opleiding en 39.3% een wo-opleiding. Ten slotte wonen de respondenten gemiddeld genomen 11.2 jaar ($SD = 11.55$) in de Oosterparkwijk.

Procedure

Op basis van een checklist door de EC-BSS aan de Rijksuniversiteit Groningen was de studie vrijgesteld van een volledige ethische toetsing. Voor dit cross-sectionele onderzoek is er gebruikgemaakt van een Nederlandstalige online vragenlijst via Qualtrics (<https://www.qualtrics.com>). Om respondenten te werven is er gebruikgemaakt van een gemakssteekproef. Randomisatie was namelijk niet mogelijk, omdat het onderzoek zich richtte op een specifieke buurt, waarbij alleen mensen konden worden bereikt die de deur openen en bereid waren om de vragenlijst in te vullen. Om deel te nemen aan het onderzoek moesten de respondenten minstens achttien jaar oud zijn en beschikken over een mobiel apparaat. Verder was deelname aan het onderzoek anoniem en vrijwillig.

De dataverzameling vond plaats van 30 oktober tot 17 november in de Oosterparkwijk in Groningen. Het onderzoeksteam bestond uit vijf duo's van studenten van de Rijksuniversiteit van Groningen. Ieder duo ging deur-aan-deur langs bij een buurt van de Oosterparkwijk: de Vogelbuurt, de Florabuurt, de ene helft van de Gorechtbuurt, de andere helft van de Gorechtbuurt en de Oosterparkbuurt. Wanneer de bewoner de deur opende, stelden de duo's zich kort voor als RUG-studenten die een onderzoek deden voor hun bachelorscriptie. Daarna werd er gevraagd of de bewoner bereid was om een online vragenlijst in te vullen van ongeveer 15 tot 20 minuten. Bij instemming konden de respondenten via een QR-code op de flyer direct de vragenlijst invullen. Vervolgens werd een flyer bij de respondenten achter gelaten zodat andere inwoners van het huishouden ook

konden deelnemen aan het onderzoek. In de duo's werd er bij zoveel mogelijk huizen aangebeld, waarna in een logboek werd genoteerd welke bewoners de deur openden en welke niet. Hierdoor kon er worden bijgehouden bij welke huishoudens nogmaals moest worden langsgeslagen. Indien er ook de tweede keer niet werd open gedaan, werd de flyer achtergelaten met daarop de QR-code die verwees naar de online vragenlijst. Vanaf 15 november werd bij geen gehoor tijdens het eerste bezoek een flyer door de brievenbus gedaan. Onder alle respondenten die de vragenlijst hebben afgerond, werden in totaal vier prijzen verloot: twee VVV-bonnen ter waarde van 25 euro en twee pakketten samengesteld door de Paradijsvogeltuinen.

De vragenlijst begon met informatie over het doel en de opzet van het onderzoek, de gevolgen van deelname en hoe de gegevens werden behandeld. Vervolgens werd er een korte omschrijving van het ecodorp gegeven². Verder bestond de vragenlijst uit meerdere delen waar werd gevraagd naar onder andere de bereidheid tot deelname, de acceptatie en evaluatie van het ecodorp, de normen met betrekking tot deelname aan het ecodorp, de identificatie met de buurt en de gedeelde identiteit met het ecodorp. Ten slotte werd er gevraagd naar de demografische gegevens van de respondenten. In dit onderzoek is er gefocust op de variabelen die betrekking hebben op de bereidheid tot deelname, injunctieve buurnormen en de identificatie met de buurt.

Meetinstrumenten

Bereidheid tot Deelname

² Ons onderzoek gaat over uw mening over een lokaal initiatief in uw buurt genaamd "De Paradijsvogeltuinen". De Paradijsvogeltuinen is een duurzaam bewoond terrein met buurtfunctie achter in de Oosterparkwijk, aan de Paradijsvogelstraat. Op dit terrein wonen 18 bewoners die een milieubewuste levensstijl nastreven. Hun doel is om te laten zien dat het leven milieubewuster en duurzamer kan. Bijvoorbeeld door bouwmaterialen opnieuw te gebruiken of door gedeelde moestuinen. Verder zijn er soms open activiteiten voor iedereen in de wijk. Zo zijn er optredens, workshops en theatervoorstellingen om mensen bij elkaar te brengen. Ook is er elke eerste zaterdag van de maand een openbare klusdag voor wijkbewoners. Meer informatie kun je vinden via deze link. Uw antwoorden op de volgende vragen worden **niet** gedeeld met de bewoners van deze woongemeenschap en vormen geen verplichting tot welke actie dan ook.

Bereidheid tot deelname is gebaseerd op de gevalideerde schaal van Sloot et al. (2018). Antwoorden konden gegeven worden op een 7-punts Likertschaal (1 = *helemaal mee oneens*, 7 = *helemaal mee eens*). Enkele voorbeelditems zijn: “Ik wil informatie ontvangen over de Paradijsvogeltuin” tot “Ik wil in de Paradijsvogeltuin wonen” ($\alpha = 0.86$; $M = 3.8$, $SD = 1.17$). Zie bijlage A voor een beschrijving van alle in deze studie gebruikte items.

Ervaren Injunctieve Buurtnorm

De ervaren injunctieve buurtnorm is gebaseerd op de gevalideerde schaal van Azjen (1991) en Fishbein & Azjen (2010) om de ervaren injunctieve buurtnormen te meten. Antwoorden konden gegeven worden op een 7-punts Likertschaal (1 = *helemaal mee oneens*, 7 = *helemaal mee eens*). De deelnemers werden geïnstrueerd om antwoord te geven op: “Ik denk dat de meeste inwoners van de Oosterparkwijk de Paradijsvogeltuin goedkeuren” en “Ik denk dat de meeste inwoners van de Oosterparkwijk het zouden goedkeuren als ik deelneem aan activiteiten van de Paradijsvogeltuin” ($r_{sb} = 0.73$; $M = 5.4$, $SD = 1.12$).

Identificatie met de Buurt

De identificatie met de Oosterparkwijk is gemeten aan de hand van de gevalideerde *single-item-scale* van Postmes et al. (2013). Antwoorden konden gegeven worden op een 7-punts Likertschaal (1 = *helemaal mee oneens*, 7 = *helemaal mee eens*). De deelnemers werden geïnstrueerd antwoord te geven in hoeverre zij het eens waren met de volgende vraag: “Ik voel mij verbonden met de bewoners van mijn wijk” ($M = 4.6$, $SD = 1.51$).

Data Analyse

De data zijn geanalyseerd met SPSS (versie 29). Allereerst werd de data globaal gescreend waarbij respondenten die niet voldeden aan de inclusiecriteria werden geëxcludeerd. Daarnaast werd er een betrouwbaarheidsanalyse uitgevoerd door te kijken naar de Cronbach's alpha en de Spearman's Brown van de variabelen. Vervolgens werden de demografische variabelen en de beschrijvende statistiek (gemiddelden, SD, correlaties) van de

onafhankelijke en afhankelijke variabelen berekend. Verder werd er gecheckt of er is voldaan aan de volgende assumpties om lineaire regressies uit te voeren: onafhankelijkheid, normaliteit, lineariteit en homoscedasticiteit. Als laatste werd er gekeken naar eventuele outliers en invloedrijke observaties.

Om de relatie tussen de ervaren injunctieve buurnormen en de bereidheid tot deelname te toetsen, is er een enkelvoudige lineaire regressie uitgevoerd. Om te onderzoeken in hoeverre de invloed van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid om deel te nemen aan een ecodorp sterker is voor mensen die zich meer identificeren met de buurt, is er een meervoudige lineaire regressie uitgevoerd. Dit werd gedaan met de variabelen: bereidheid tot deelname, ervaren injunctieve buurnorm, identificatie met de buurt en de interactie tussen deze variabelen. Om multicollineariteit te verminderen zijn de variabelen injunctieve buurnorm en de identificatie met de buurt eerst gecentreerd. Daarna is de interactievariabele gecreëerd om het moderatie-effect te onderzoeken.

Resultaten

Er waren geen aanwijzingen voor schendingen van de assumpties. De correlaties laten zien dat er een positief verband is tussen de ervaren injunctieve buurnorm en de bereidheid tot deelname ($r = 0.33$) en de identificatie met de buurt en de bereidheid tot deelname ($r = 0.18$). Daarnaast lijkt er geen sprake te zijn van een verband tussen de identificatie met de buurt en de ervaren injunctieve buurnorm ($r = 0.1$).

Hoofdanalyse

De eerste hypothese luidde: Ervaren injunctieve buurnormen hebben een positief effect op de bereidheid tot deelname aan een ecodorp (H1). Om deze hypothese te toetsen was er een enkelvoudige lineaire regressie uitgevoerd. Hierbij was de ervaren injunctieve buurnorm de onafhankelijke variabele en de bereidheid tot deelname de afhankelijke variabele. Er werd een positieve significante relatie gevonden tussen de ervaren injunctieve

buurnormen en de bereidheid om deel te nemen ($B = 0.35$, $t(178) = 4.71$, $p < .001$, 95% CI [.20;.50]). Uit de resultaten blijkt dat hoe sterker de ervaren injunctieve buurnorm, hoe groter de kans is dat iemand bereid is om deel te nemen aan een ecodorp. Dit betekent dat de hypothese wordt ondersteund aan de hand van de data. Daarnaast wordt 11,1% van de variantie in de bereidheid om deel te nemen verklaart door de ervaren injunctieve buurnormen ($R^2 = .111$).

De tweede hypothese luidde: De invloed van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid om deel te nemen aan een ecodorp is sterker voor mensen die zich sterker identificeren met de buurt. Om deze hypothese te toetsen is er gebruik gemaakt van multiple lineaire regressie met de ervaren injunctieve buurnormen, de identificatie met de buurt en hun interactie als onafhankelijke variabelen en de bereidheid om deel te nemen als afhankelijke variabele. Uit de analyse is gebleken dat het effect van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid tot deelname positief en significant is ($B = 0.34$, $t(178) = 4.52$, $p < .001$, 95% CI [.19;.48]). Daarnaast is er een positief significant effect van identificatie met de buurt op de bereidheid tot deelname ($B = 0.12$, $t(178) = 2.11$, $p = .036$, 95% CI [.01;.23]). De interactievariabele is niet significant ($B = -0.01$, $t(178) = -.102$, $p = .919$, 95% CI [-.10;.09]). Deze hypothese wordt dus niet ondersteund door de data, aangezien de data laat zien dat het effect van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid tot deelname niet sterker is voor mensen die zich sterker identificeren met de buurt. Daarnaast wordt 13.4 % van de variantie in de bereidheid tot deelname verklaart door de drie variabelen samen ($R^2 = .134$). Dit impliceert dat de interactievariabele geen significante toegevoegde waarde biedt aan het model, aangezien de verklaarde variantie nauwelijks verschilt tussen het model met en zonder de interactievariabele. De toename in verklaarde variantie is dus toe te schrijven aan de variabele identificatie met de buurt.

Aanvullende Analyse

Aangezien het aantal jaren dat iemand in een ecodorp woont mogelijk van invloed is op de mate waarin normen worden geïnternaliseerd en nageleefd, wat op zijn beurt de bereidheid tot deelname kan beïnvloeden, is er gecontroleerd voor woonduur in jaren. Uit de analyse is het volgende gebleken. Het effect van de ervaren injunctieve buurtnormen op de bereidheid tot deelname blijft positief significant ($B = 0.29$, $t(178) = 3.68$, $p < .001$, 95% CI [.14;.45]), het effect van de identificatie met de buurt op de bereidheid tot deelname blijft positief significant ($B = 0.15$, $t(178) = 2.68$, $p = .008$, 95% CI [.04;.27]) en het interactie-effect blijft niet significant ($B = 0.01$, $t(178) = 0.22$, $p = .830$, 95% CI [-.09;.11]) wanneer het aantal woonjaren wordt meegenomen. De woonduur in jaren had geen significant effect op de bereidheid tot deelname ($B = -0.01$, $t(178) = -1.78$, $p = .077$, 95% CI [-.03;.00]).

Daarnaast is er gecontroleerd voor leeftijd in jaren, omdat de buurt mogelijk niet voor elke leeftijdsgroep even relevant is als sociale groep. Jongere inwoners, zoals studenten, kunnen de buurt minder belangrijk vinden en zich mogelijk meer richten op andere sociale groepen, zoals studiegenoten of verenigingen. Oudere inwoners daarentegen kiezen mogelijk bewust voor een wijk vanwege de buurtgemeenschap, waardoor zij de buurtnormen mogelijk belangrijker vinden en zich meer identificeren met de buurt. Uit de analyse is gebleken dat er nog steeds een positieve significante relatie is tussen de ervaren injunctieve buurtnormen op de bereidheid tot deelname ($B = 0.32$, $t(178) = 4.06$, $p < .001$, 95% CI [.17;.48]), daarnaast blijft het effect van de identificatie met de buurt op de bereidheid tot deelname positief significant ($B = 0.12$, $t(178) = 2.04$, $p = .043$, 95% CI [.00;.23]) en het interactie-effect blijft niet significant ($B = -0.01$, $t(178) = -.20$, $p = .839$, 95% CI [-.11;.09]) wanneer de leeftijd in jaren als controlevariabele wordt meegenomen. De leeftijd in jaren had geen significant effect op de bereidheid tot deelname ($B = -0.00$, $t(178) = .63$, $p = .531$, 95% CI [-.01;.02]).

Alles bijeen genomen is er sprake van een robuust effect: De data laat zien dat hoe sterker de ervaren injunctieve buurtnormen en hoe sterker de identificatie met de buurt, hoe

groter de kans is dat iemand bereid is om deel te nemen aan een ecodorp, ongeacht het aantal jaren dat iemand woont in de buurt of de leeftijd van de respondent.

Discussie

In dit onderzoek is onderzocht in hoeverre de ervaren injunctieve buurnormen de bereidheid om deel te nemen aan een ecodorp beïnvloedt en in hoeverre dit effect sterker is voor mensen die zich sterker identificeren met de buurt. In lijn met de eerste hypothese is gevonden dat de ervaren injunctieve buurnorm significant positief samenhangt met de bereidheid om deel te nemen aan een ecodorp. Dit laat zien dat hoe sterker de ervaren injunctieve buurnormen, hoe groter de kans is dat iemand bereidheid is deel te nemen aan een ecodorp. In tegenstelling tot de tweede hypothese is er in dit onderzoek geen modererend effect gevonden wat betreft de identificatie met de buurt voor het effect van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid tot deelname. Dit impliceert dat het effect van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid tot deelname, niet sterker is voor mensen die zich meer identificeren met de buurt. Verder had identificatie met de buurt een positief significant effect op de bereidheid om deel te nemen aan een ecodorp. Daarnaast is er in dit onderzoek gecontroleerd voor woonduur in jaren en leeftijd. Echter hebben deze variabelen geen invloed op het effect van de voorspellers op de bereidheid tot deelname.

Theoretische Implicaties

De resultaten laten zien dat de ervaren injunctieve buurnormen significant positief samenhangen met de bereidheid om deel te nemen. Dit sluit aan bij de verwachtingen uit eerdere literatuur omtrent normen en de bereidheid om deel te nemen. Uit de literatuur werd namelijk verwacht dat injunctieve normen belangrijk zijn voor pro-milieu-intenties en -gedragingen (Allcott, 2011; Costa & Kahn, 2010; De Groot et al., 2021; De Groot & Schuitema, 2012), zoals het deelnemen aan een ecodorp. Daarnaast werd er verwacht op basis van de SIT (Tajfel & Turner, 1979) dat normen invloed hebben op de bereid om deel te

nemen. Dit komt mogelijk doordat mensen gemotiveerd zijn om de normen van de groep na te leven, omdat het naleven van de normen hen helpt verbondenheid en acceptatie binnen de groep te behouden (Tajfel & Turner, 1979). Ook werd verwacht dat de ervaren injunctieve normen een positieve invloed hebben op de bereidheid tot deelname, omdat mensen afwijzing willen vermijden en streven naar sociale acceptatie door de normen na te leven en te internaliseren (Cialdini et al., 1990). Samenvattend suggereren de resultaten van dit onderzoek dat de ervaren injunctieve buurnormen een rol spelen in het verklaren waarom mensen bereid zijn om deel te nemen aan een ecodorp.

Daarnaast werd op basis van de literatuur verwacht dat de invloed van de ervaren injunctieve buurnormen op de bereidheid tot deelname sterker is voor mensen die zich sterker identificeren met de buurt. Echter suggereren de resultaten van dit onderzoek dat er geen modererend effect is wat betreft de identificatie met de buurt. Dit resultaat is niet in lijn met de verwachtingen op basis van eerdere literatuur. Uit de literatuur werd verwacht dat de identificatie met de buurt de internalisatie van de buurnormen versterkt, wat leidt tot het vertonen van gedrag dat in lijn is met deze normen. Daarnaast werd verwacht dat mensen die zich sterker identificeren met de buurt, zich ook sterker zouden conformeren aan de ervaren injunctieve buurnormen, wat hun verbondenheid en status binnen de buurt vergroot (Tajfel & Turner, 1979; Turner, 1991; Masson & Fritsche, 2014; Fielding & Hornsey, 2016; Fritsche et al., 2018). Er werd dus verwacht, in tegenstelling tot het gevonden resultaat in dit onderzoek, dat mensen met een sterkere identificatie met de buurt, eerder geneigd zijn om deel te nemen aan een ecodorp. Een mogelijke verklaring voor het uitblijven van een moderatie-effect in dit onderzoek kan zijn dat mensen die zich sterker identificeren met de buurt, de normen over deelname aan een ecodorp al hebben geïnternaliseerd en wellicht ook al deelnemen aan activiteiten van het ecodorp. Dit komt mogelijk doordat het ecodorp de Paradijsvogeltuin, betrokken is in de buurt de Oosterparkwijk. Zo is de Paradijsvogeltuin ook toegankelijk voor

buurtbewoners en toont de Paradijsvogeltuinen haar betrokkenheid bij de buurt door regelmatig buurtbewoners te betrekken bij maandelijkse klusdagen. Daarnaast stimuleren bewoners uit de Paradijsvogeltuin de buurtgenoten om ook buiten de klusdagen het terrein gezamenlijk te onderhouden en geeft de Paradijsvogeltuin de buurtbewoners ook ruimte om mee te denken over het bestaan van de Paradijsvogeltuin (De Paradijsvogeltuin, z.d.). Hierdoor nemen mensen uit de buurt wellicht al deel aan activiteiten van de Paradijsvogeltuin en zijn de normen dus al geïnternaliseerd. Alhoewel er geen moderatie-effect is gevonden, is er wel een positieve significante relatie gevonden tussen de identificatie met de buurt en de bereidheid tot deelname. In lijn met eerder onderzoek naar energiegemeenschappen impliceert dit mogelijk dat identificatie met de buurt wel een belangrijke voorspeller is op de bereidheid tot deelname (Goedkoop et al., 2022). Dit zou betekenen dat mensen die zich sterker identificeren met de buurt, eerder bereid zijn om deel te nemen aan een ecodorp.

Al met al suggereert dit onderzoek dat injunctieve normen en de identificatie met de buurt een belangrijke rol spelen in de bereidheid tot deelname aan een ecodorp. Door het onderzoek uit te voeren in een realistische context, ofwel de Oosterparkwijk, hebben de bevindingen van dit onderzoek een hoge ecologische validiteit. Hierdoor krijgen de resultaten van dit onderzoek meer praktische relevantie. Dit draagt bij aan de wetenschappelijke kennis door een aanvulling te bieden op eerder onderzoek naar ecodorpen, waarin voornamelijk experimentele studies werden uitgevoerd (Goedkoop et al., 2023; Allcott, 2011; Costa & Kahn, 2010; De Groot & Schuitema, 2012; Dias et al., 2017; Perlaviciute et al., 2021). Wanneer in toekomstig onderzoek meer wordt gefocust op injunctieve normen en de identificatie met de buurt, kan er worden gekeken wat belangrijk is om effectieve strategieën te ontwikkelen gericht op het ontwikkelen van duurzame wijkinitiatieven, zoals een ecodorp.

Limitaties en Vervolgonderzoek

In dit onderzoek werd in het veld gekeken naar de bereidheid tot deelname van de inwoners van de Oosterparkwijk aan het ecodorp de Paradijsvogeltuin. Dit betekent dat er niet is gemeten of iemand daadwerkelijk stappen gaat ondernemen om bij een ecodorp betrokken te raken. Dit zorgt ervoor dat er niet met zekerheid te zeggen is in hoeverre de ervaren injunctieve buurnormen en de identificatie met de buurt invloed hebben op daadwerkelijke deelname aan een ecodorp. Dit houdt in dat het niet met zekerheid is te zeggen of de intentie tot gedrag daadwerkelijk wordt vertaald naar milieuvriendelijk gedrag, zoals het deelnemen aan een ecodorp. In toekomstig onderzoek zou een longitudinaal onderzoek kunnen worden uitgevoerd om te kijken in hoeverre de ervaren injunctieve buurnormen en de identificatie met de buurt invloed hebben op daadwerkelijke deelname aan een ecodorp. Hierbij kan er in verloop van de tijd worden gekeken in hoeverre mensen met een hoge score op de bereidheid tot deelname daadwerkelijk milieuvriendelijk gedrag vertonen, zoals deelnemen aan activiteiten van een ecodorp.

Daarnaast is de Paradijsvogeltuin een diverse buurt qua inwoners wat betreft opleiding, inkomen en achtergrond (Allecijfers.nl, z.d.). Echter bestaat de daadwerkelijke steekproef uit veelal hoogopgeleiden. Dit betekent dat de steekproef in dit onderzoek geen representatieve steekproef is van de wijk, waardoor de resultaten mogelijk niet generaliseerbaar zijn voor de gehele wijk. Om tot een meer representatieve steekproef te komen in vervolgonderzoek en te onderzoeken of de resultaten ook gelden voor laagopgeleiden, is het belangrijk dat er meer laagopgeleiden worden benaderd. In dit onderzoek zijn de laagopgeleiden niet minder benaderd, maar er is wel minder respons gekomen vanuit de laagopgeleiden. Een suggestie om meer respons te krijgen van laagopgeleiden is om deze groep te oversampelen. Daarnaast is het een suggestie om de tekst in de vragenlijst makkelijker te maken, waardoor de vragen beter te begrijpen zijn en er mogelijk meer laagopgeleiden de volledige vragenlijst invullen.

De diversiteit van de Oosterparkwijk kan ook een nadelig effect hebben op de identificatie met de buurt, aangezien een individu zich mogelijk niet identificeert met de gehele buurt. Zo hebben sommige respondenten in de opmerkingensectie aangegeven dat de Oosterparkwijk in het geheel te divers is om zich mee te identificeren, waardoor ze zich niet identificeren met de buurt in het geheel, maar met bepaalde delen of één straat van de wijk. Dit kan mogelijk het gevolg hebben dat er geen effect van identificatie op de buurt als moderator werd gevonden in dit onderzoek. Kortom, de operationalisatie van identificatie met de buurt is te breed en sloot niet aan bij belevingswereld van de respondenten. Toekomstig onderzoek zou zich kunnen richten op een specifiekere, kleiner gedeelte van de buurt. Dit kan worden gedaan door te kijken naar één of twee specifieke straten. Hierdoor is de kans groter dat dit een homogener gedeelte van de buurt is, waardoor de kans op de identificatie met de buurt wordt vergroot. Hierdoor zullen respondenten zich mogelijk meer identificeren met de buurt en meet de variabele identificatie met de buurt wat deze beoogt te meten.

Als laatste is het mogelijk dat er wel een moderatie-effect kon worden gevonden, wanneer dit onderzoek was gebaseerd op een grotere steekproef. In dit onderzoek is het aantal respondenten gebruikt om een groot en middel effect te vinden, kleine effecten konden dus niet worden gevonden. Om ervoor te zorgen dat een steekproef voldoende groot wordt om ook kleine effecten te vinden, kan er worden gekeken naar meerdere homogenere gedeeltes van de buurt. Vervolgens kunnen de resultaten van de verschillende straten met elkaar worden gecombineerd tot één grote steekproef.

Praktische Implicaties

De resultaten van dit onderzoek laten dus zien dat injunctieve normen een belangrijke rol spelen bij de bereidheid om deel te nemen aan een ecodorp en dat de identificatie met de buurt een belangrijke voorspeller kan zijn voor de bereidheid tot deelname aan een ecodorp. Het is dus belangrijk dat de ervaren injunctieve buurnormen positief zijn ten opzichte van het

deelnemen aan een ecodorp, zodat mensen eerder geneigd zijn om deel te nemen aan ecodorpen. Daarom zou er worden geadviseerd om te focussen op het versterken van de injunctieve buurnormen wat betreft de bereidheid om deel te nemen aan een ecodorp. Echter is het daadwerkelijk deelnemen aan een ecodorp een grote stap, aangezien dit betekent dat iemand zou moeten verhuizen en andere levensstijl dient aan te nemen. Daarom zouden de injunctieve buurnormen meer gericht kunnen worden op het stimuleren van milieuvriendelijk gedrag, vergelijkbaar met het gedrag dat wordt aangemoedigd in ecodorpen. Dit kan worden gedaan door de injunctieve buurnormen omtrent milieuvriendelijk gedrag saillant te maken. Beleidsmakers kunnen overwegen om in de toekomst de injunctieve buurnormen saillant te maken door deze duidelijker te communiceren in de buurt. Hierbij kan gedacht worden aan het plaatsen van borden in de buurt met de tekst: “In deze buurt/straat besparen wij energie” of specifieker: “In deze buurt/straat zetten wij de kachel zachter”. Wanneer een norm duidelijk wordt gemaakt in de buurt, is de kans groter dat mensen zich aan die norm houden (Cialdini et al., 1990; Tajfel & Turner, 1979) en dat de norm wordt geïnternaliseerd (Turner, 1991). Daarnaast wordt door het gebruik van de woorden “in deze buurt” en “wij” de identificatie met de buurt versterkt, wat een positief effect kan hebben op de bereidheid om deel te nemen aan milieuvriendelijk gedrag. Al met al kan dit buurtbewoners stimuleren tot milieuvriendelijker gedrag en een duurzamere levensstijl, wat kan bijdragen aan het tegengaan van de klimaatverandering.

Conclusie

Dit onderzoek heeft aangetoond dat de ervaren injunctieve buurnormen een positief significant effect hebben op de bereidheid tot deelname aan een ecodorp. Dit impliceert dat de sterkte van de ervaren injunctieve normen, de kans op deelname aan een ecodorp vergroot. Echter werd er geen modererend effect van identificatie met de buurt gevonden op de relatie tussen de ervaren injunctieve buurnormen en de bereidheid tot deelname. Dit komt mogelijk

doordat inwoners zich niet identificeren met de buurt of doordat mensen die zich sterk met de buurt identificeren de normen al hebben geïnternaliseerd of mogelijk door de grootte van de steekproef. De identificatie met de buurt bleek wel een significante voorspeller op de bereidheid tot deelname. De ecologische validiteit van het onderzoek is hoog, maar er zijn beperkingen zoals de representativiteit van de steekproef en de manier waarop de identificatie met de buurt werd gemeten. Toekomstig onderzoek zou zich kunnen richten op kleinere buurten in een wijk of specifieke straten van de buurt om de effectiviteit van de identificatie met de buurt beter te begrijpen. Al met al zijn normen en identificatie met de buurt belangrijke voorspellers voor het vertonen van milieuvriendelijk gedrag. Wanneer er in de toekomst meer wordt gefocust op deze twee voorspellers, kan er worden gekeken wat belangrijk is om effectieve strategieën te ontwikkelen gericht op de ontwikkeling van duurzame wijkinitiatieven. Toekomstige beleidsmaatregelen zouden zich bijvoorbeeld kunnen richten op het benadrukken en communiceren van positieve buurnormen rondom milieuvriendelijk gedrag, waardoor het duurzaam handelen van de buurt wordt vergroot en de klimaatverandering kan worden aangepakt.

Referenties

- Allcott, H. (2011). Social norms and energy conservation. *Journal of Public Economics*, 95(9-10), 1082–1095. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2011.03.003>
- AlleCijfers.nl. (z.d.). *Statistieken Oosterparkwijk*. <https://allecijfers.nl/wijk/oosterparkwijk-groningen/>
- Azjen, I. (1991). The Theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*.
- Cialdini, R. B., Reno, R. R., & Kallgren, C. A. (1990). A focus theory of normative conduct: Recycling the concept of norms to reduce littering in public places. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58(6), 1015–1026. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1037/0022-3514.58.6.1015>
- Costa, D. L., & Kahn, M. E. (2010). *Energy conservation “Nudges” and environmentalist ideology : evidence from a randomized residential electricity field experiment*. National Bureau of Economic Research.
- De Groot, J. I. M., Bondy, K., & Schuitema, G. (2021). Listen to others or yourself? The role of personal norms on the effectiveness of social norm interventions to change pro-environmental behavior. *Journal of Environmental Psychology*, 78. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2021.101688>
- De Groot, J. I. M., & Schuitema, G. (2012). How to make the unpopular popular? Policy characteristics, social norms and the acceptability of environmental policies. *Environmental Science and Policy*, 19-20, 100–107. <https://doi.org/10.1016/j.envsci.2012.03.004>
- De Paradijsvogeltuinen. (z.d.). *Het Paradijsvogeltuinen manifest*. Opgehaald 27 januari 2025, van <https://www.paradijsvogeltuinen.nl/>

- Dias, M. A., Loureiro, C. F. B., Chevitarese, L., & Souza, C. D. M. E. (2017). The meaning and relevance of ecovillages for the construction of sustainable societal alternatives. *Ambiente & Sociedade*, 20, 79-96. <https://doi.org/10.1590/1809-4422ASOC0083V2032017>
- Fielding, K. S., & Hornsey, M. J. (2016). A social identity analysis of climate change and environmental attitudes and behaviors: Insights and opportunities. *Frontiers in Psychology*, 7. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.00121>
- Fishbein, M., & Azjen, I. (2010). *Predicting and changing behavior: The reasoned action approach*. New York: Psychology Press.
- Fritsche, I., Barth, M., Jugert, P., Masson, T., & Reese, G. (2018). A social identity model of pro-environmental action (SIMPEA). *Psychological Review*, 125(2), 245–269. <https://doi.org/10.1037/rev0000090>
- GEN. (z.d.). *Wat is een ecodorp?*. <https://ecovillage.org/about/about-gen/>
- GEN Nederland. (z.d.). *Geschiedenis*. <https://gen-nl.nl/geschiedenis/>
- Goedkoop, F., Jans, L., Perlaviciute, G., & Held, J. (2023). *Report on experimental studies on energy communities: Effects of energy community set-ups on support for and willingness to join energy communities (D4.1)*.
- Goedkoop, F., Sloot, D., Jans, L., Dijkstra, J., Flache, A., & Steg, L. (2022). The role of community in understanding involvement in community energy initiatives. *Frontiers in Psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.775752>
- Hong, S., & Vicdan, H. (2016). Re-imagining the utopian: Transformation of a sustainable lifestyle in ecovillages. *Journal of Business Research*, 69(1), 120–136. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2015.07.026>
- Intergovernmental Panel on Climate Change Working Group I. (2021). *Climate change 2021: the physical science basis : Working Group I contribution to the Sixth Assessment*

- Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* (V. Masson-Delmotte, Ed.). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781009157889>
- Jans, L. (2014). Changing environmental behaviour from the bottom up: The formation of pro-environmental social identities. *Journal of Environmental Psychology*, 73. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2020.101531>
- Jans, L., Perlaviciute, G., & Goedkoop, F. (forthcoming). Harnessing shared identity to motivate a just and sustainable energy transition. In T. Hoppe, F. Coenen, N. Mohlakoana (Eds.) *Handbook of low carbon communities*. Edward Elgar Publishing.
- Keizer, M., & Steg, L. (2014). *Do norms matter? : the role of normative considerations as predictors of pro-environmental behavior* [Dissertation]. Rijksuniversiteit Groningen.
- Masson, T., & Fritsche, I. (2014). Adherence to climate change-related ingroup norms: Do dimensions of group identification matter? *European Journal of Social Psychology*, 44(5), 455–465. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2036>
- Perlaviciute, G., Steg, L., & Sovacool, B. K. (2021). A perspective on the human dimensions of a transition to net-zero energy systems. *Energy and Climate Change*, 2. <https://doi.org/10.1016/j.egycc.2021.100042>
- Postmes, T., Haslam, S. A., & Jans, L. (2013). A single-item measure of social identification: reliability, validity, and utility. *The British Journal of Social Psychology*, 52(4), 597–617. <https://doi.org/10.1111/bjso.12006>
- Tajfel, H., and Turner, J. (1979). “An integrative theory of intergroup conflict,” in *The Social Psychology of Intergroup Relations*, eds W. G. Austin and S. Worchel (Monterey, CA: Brooks-Cole), 33-47.
- Turner, J. C., Hogg, M. A., Oakes, P. J., Reicher, S. D., & Wetherell, M. S. (1987). *Rediscovering the social group: A self-categorization theory*. Basil Blackwell.
- Turner, J. C. (1991). *Social influence*. Open University Press.

Sloot, D., Jans, L., & Steg, L. (2018). Can community energy initiatives motivate sustainable energy behaviours? The role of initiative involvement and personal pro-environmental motivation. *Journal of Environmental Psychology*, 57, 99–106. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1016/j.jenvp.2018.06.007>

Appendix

Er is gebruik gemaakt van AI-technologie als hulpmiddel om de zinsopbouw en grammatica van deze tekst te optimaliseren.

Bijlage A: Overzicht variabelen en items

Variabele	Items
Bereidheid tot deelname	Ik wil informatie ontvangen over de Paradijsvogeltuin. Ik wil de Paradijsvogeltuin bezoeken. Ik wil deelnemen aan activiteiten die door de Paradijsvogeltuin worden georganiseerd. Ik wil betrokken zijn bij de Paradijsvogeltuin. Ik ben geïnteresseerd in deelname aan de Paradijsvogeltuin. Ik wil in de Paradijsvogeltuin wonen.
Ervaren injunctieve buurnorm	Ik denk dat de meeste inwoners van de Oosterparkwijk de Paradijsvogeltuin goedkeuren. Ik denk dat de meeste inwoners van de Oosterparkwijk het zouden goedkeuren als ik deelneem aan activiteiten van de Paradijsvogeltuin.
Identificatie met de buurt	Ik voel mij verbonden met de bewoners van mijn wijk.
Woonduur in jaren (controlevariabele)	Hoelang woont u al in de Oosterparkwijk? Geef een schatting in cijfers. – Aantal jaar.
Leeftijd (controlevariabele)	Wat is uw leeftijd?

Bijlage B: Flyer

rijksuniversiteit
 groningen

Uw mening over een lokale eco gemeenschap

Studenten van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) doen onafhankelijk onderzoek naar hoe bewoners van de Oosterparkwijk denken over een duurzame woongemeenschap in uw wijk, de Paradijsvogeltuin. Uw mening is belangrijk voor ons. Het invullen van deze vragenlijst kost ongeveer 10-15 minuten en kan tot 17 november, Deelnemers maken kans op een prijs t.w.v. 25 euro. Alvast bedankt voor uw tijd!

Scan de QR code of type deze link in uw browser:
<https://tinyurl.com/RUG17nov>

De Paradijsvogeltuin is een plek waar buurtbewoners de kans krijgen om, naar eigen inzicht, de locatie een tijdelijke invulling te geven, zolang het de buurt of de plek ten goede komt.